

SPRÁVA O STAVE KRIMINALITY A DODRŽIAVANÍ VEREJNÉHO PORIADKU V MESTE RUŽOMBEROK ZA ROK 2018

Priestupky, spáchané na území mesta Ružomberok, prejednáva aj Okresný úrad Ružomberok, odbor všeobecnej vnútornej správy, ako prvostupňový správny orgán, príslušný na prejednávanie priestupkov v zmysle zákona o priestupkoch č. 372/1990 Zb., v znení neskorších zmien a doplnkov (ďalej len zákona o priestupkoch).

Na tunajší úrad, odbor všeobecnej vnútornej správy, bolo v roku 2018 doručených celkom **435** priestupkových vecí. Z tohto celkového objemu bolo **273** priestupkov spáchaných na území mesta Ružomberok, čo tvorí **62,8 %** všetkých priestupkov spáchaných v celom územnom obvode okresu Ružomberok. Hoci počet došlých vecí mierne klesol, percentuálny podiel priestupkov spáchaných na území mesta je zhruba rovnaký, ako v roku 2017.

Počet **167** priestupkov, spáchaných občanmi, s trvalým pobytom v Ružomberku, tvorí 61,2 % všetkých priestupkov, spáchaných na území mesta, **51** priestupkov (18,7) % spáchali obyvatelia z iných miest a obcí a **55** priestupkov (20,1 %) spáchali neznámi páchatelia. Podiel priestupkov, spáchaných Ružomberčanmi je o 1% nižší, ako v roku 2017 a stúpol podiel neznámych páchatelov takmer o 10 %. Podklady pre túto správu tvoria údaje o priestupkových veciach, ktoré boli doručené na tunajší úrad v roku 2018, pričom časť z nich bola spáchaná v roku 2017 a niektoré priestupky, spáchané v roku 2018 sa po objasnení dostali a dostanú na tunajší správny orgán až v roku 2019 a budú súčasťou analýzy za rok 2019. Celkovo počet všetkých priestupkov, aj priestupkov spáchaných na území mesta oproti roku 2017 mierne klesol, čomu zodpovedá aj počet a podiel priestupkov spáchaných Ružomberčanmi.

Tradične najpočetnejšou skupinou sú **priestupky proti občianskemu spolunažívaniu** (§ 49 ods. 1, vo všetkých svojich alinéách). V roku 2018 to bolo 147 priestupkov, ktoré tvoria 53,8 % z celkového počtu, čo je nižší podiel, ako v roku 2017.

Priestupky tohto typu tradične vznikajú pri riešení rôznych rodinných, manželských, partnerských a susedských sporov, v značnej časti v dôsledku požitia alkoholických nápojov, resp. pod ich vplyvom a sú páchané často proti osobám blízkym. Sú tiež následkom neschopnosti komunikácie medzi účastníkmi a neschopnosti dohodnúť sa, prijať kompromis. Objavujú sa tiež priestupky, kde po nadmernom požití alkoholu často aktéri incidentu nevedia koho napadli, či niekoho napadli, ani prečo konflikt vznikol. V niektorých prípadoch sú spojené tiež s majetkovými priestupkami a priestupkami proti verejnému poriadku. Vyskytujú sa priestupky týkajúce sa sociálnych sietí, páchané pod falošnými nickmi, urážky cez Facebook, zneužitie fotografií a podobne. Vyskytli sa tiež fyzické napadnutia mladistvými, alebo maloletými medzi sebou, ale aj napadnutie vychovávateľa.

Tak ako v minulých rokoch sú problémy pri prejednávaní týchto druhov priestupkov spojené s migráciou účastníkov konania, kde sa im nedá doručiť predvolanie, resp. rozhodnutie, nezdržiavajú sa v mieste svojho trvalého pobytu, nedostavia sa opakovane na ústne konanie, ale aj z nedostatočne vykonaného objasňovania. V dôsledku toho sa konania predlžujú.

Mierne stúpajúci trend má majetková protiprávna činnosť vo forme **priestupkov proti majetku**, tvoriaca druhú najpočetnejšiu skupinu priestupkov. V roku 2018 to bolo **109** priestupkov proti majetku, **čo je 40 % z celkového počtu**, oproti roku 2017, kedy 106 priestupkov tvorilo 36,8 % všetkých priestupkov. Časť z nich sú priestupky proti majetku spáchané formou krádeže. Ide o krádeže mobilných telefónov a peňaženiek v reštauračných zariadeniach, školách, herniach, kde často majitelia nechávajú svoje veci bez dozoru a páchatelia využívajú ich nepozornosť. Krádeže sú páchané tiež v hypermarketoch, aj v menších obchodoch, odcudzením resp. nezaplatením tovaru ako (potraviny, alkohol, ale aj kozmetika, šatstvo a elektronika). Časť tvoria aj podvody pri realizácii obchodov prostredníctvom internetu a úhrady tovaru cez internet. Vyskytujú sa aj nevrátené pôžičky, poškodenie majetku rozbitím, znečistením, neuhradené výkony taxislužby a pod. Túto skupinu priestupkov ovplyvňuje celková sociálna situácia obyvateľov, požitie alkoholu, a to jednak u páchatelov týchto skutkov, ale aj u poškodených, často spojené s priestupkami proti verejnému poriadku. Pribudli tiež krádeže (väčšinou potravín) maloletými osobami, ktoré nie sú priestupkovo zodpovedné. Počet aj podiel priestupkov proti majetku oproti predchádzajúcemu roku znovu stúpol.

Priestupky proti verejnému poriadku podľa § 47 zákona o priestupkoch v počte **6**, tvoria **2,2 %** všetkých spáchaných priestupkov na území mesta. Jedná sa väčšinou o rušenie nočného klúdu, znečisťovanie verejného priestranstva a porušenie všeobecne záväzných nariadení mesta Ružomberok. Priestupcovia často odôvodňujú svoju činnosť tým, že na svojom majetku (vo svojom byte, dome) si môžu robiť čo chcú.

Priestupky na **úseku ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami** podľa § 30 zákona o priestupkoch spáchané fyzickými osobami v počte **11**, tvoria 4 %, teda zhruba rovnako ako v roku 2017. Tak ako po iné roky, aj teraz môžeme konštatovať, že tieto priestupky sú väčšinou neriešiteľné, nakoľko zo zákona nie sú objasňované OO PZ a vo väčšine prípadov je páchatel neznámy. Priestupkovú zodpovednosť za požitie alkoholu mladistvými by mali niesť konzumenti alkoholu, ktorí sú si vedomí, že porušujú zákon a že sú nepostihnuteľní.

Oproti minulým rokom stúpol počet aj podiel priestupkov proti majetku, mierne klesol počet priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu a počet aj podiel priestupkov na úseku boja proti alkoholizmu a iným toxikomániám ostáva približne na úrovni minulého roku.

Z celkového počtu spáchali mladiství páchatelia 10 priestupkov, z toho 6 majetkových v zmysle § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch a maloletí 20 priestupkov, z toho 14 v zmysle § 50 ods. 1 zákona o priestupkoch. Spolu je to 10,9 % zo všetkých priestupkov.

Priestupky maloletých správny orgán nemôže prejednávať z dôvodu nedostatku veku.

Vývoj kriminality, jej stav a štruktúru na úseku priestupkov tak ako po minulé roky ovplyvňuje celý rad faktorov a javov, jednak celospoločenských, ale aj regionálnych (napr. situovanie viacerých hypermarketov na území mesta, miera nezamestnanosti), ale aj ekonomická a sociálna situácia obyvateľstva. Pokračuje trend zvyšujúceho sa podielu mladistvých aj maloletých na páchaní protiprávnej činnosti.

V Ružomberku dňa 29. 3. 2018

JUDr. Milan Mihálik
vedúci odboru v. r.